

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институту фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло дар мавзуи «Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур мавзуи «Ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)»-ро фаро мегирад. Мавзуи мазкур ба хусусиятҳои ташаккул ва рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар равандҳои сиёсии Тоҷикистон таҳлилу таҳқиқ карда шудааст.

Муаллиф бо таъя ба таҳқиқоти назариявии инкишофи ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандиро дарбар гирифтааст. Метавон қайд намуд, ки ҷанбаҳои муҳталифи назариявӣ ва амалии рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, нақш ва мақоми онҳо дар таҳкими принципи плюрализми сиёсӣ мавриди таҳлилу баррасии амиқ қарор дода шудааст. Дар ин самт, аксаран ба корҳои ҳамон муҳаққиқоне таъя карда мешавад, ки бештар ба назарияи таълимоти ҷомеаи шаҳрвандӣ, хусусиятҳои он рӯ оварда, вобаста ба замону макон моҳияти ҷомеаи шаҳрвандиро шарҳу эзоҳ додаанд.

Довталаби дараҷаи илмӣ таҳлилу таҳқиқи маҷмуавии заминаҳои назариявии ташаккул ва рушди ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ яке аз самтҳои муҳимми таҳқиқоти мазкур ба ҳисоб меравад, ки дар Тоҷикистон бори нахуст дар доираи як диссертатсияи мустақил анҷом дода шудааст. Дар шароити феълӣ қору фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ яке аз унсурҳои асосии таҳкиму тақвияти принципи плюрализми сиёсӣ, ва рушди ҳокимияти сиёсӣ маҳсуб меёбад. Маҳз фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ ба самаранок гардидани раванди демократикунонии ҷомеа мусоидат менамоянд. Гумон меравад, ки таҳкими принципи плюрализми сиёсӣ дар ҷомеаи муосир маҳз ба ниҳодҳои пурқуввати ҷомеаи

шаҳрвандӣ, ки вазифаҳои худро пурра ва ҳамаатарафа иҷро менамоянд, вобаста мебошад. Аз ин рӯ, ташаккул, инкишоф ва тақвияти фаъолияти ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар шароити муосир, асоси пешрафти ҷомеа, заминаи асосии раванди демократикунонӣ маҳсуб меёбанд.

Таҳия, коркард ва таҳлили ҳамаҷонибаи мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ натиҷаи фаъолияти тулонии муаллиф мебошад. Муаллиф дар ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқоти илмӣ бевосита иштирок намуда, натиҷаҳои таҳқиқоти мазкурро мустақилона ҷамъбаст намудааст.

Дар муқаддимаи рисолаи диссертатсионӣ мубрам будани мавзуи таҳқиқотӣ, дараҷаи омӯзиши мавзуи интиҳобшуда, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо), мавзӯҳои илмӣ нишон дода шудааст. Дар тавсифи умумии таҳқиқот мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, объект ва мавзуи таҳқиқот, фарзияи таҳқиқот, марҳала, макон ва давраи таҳқиқот, асосҳои назариявӣ ва амалии таҳқиқот, асосҳои методологии таҳқиқот, пойгоҳи таҳқиқот, навгонии илмӣ таҳқиқот, ҳолатҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии доктараб, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия нишон дода шудаанд.

Боби якуми диссертатсия – **“Асосҳои назариявӣ-методологии таҳқиқи ҷомеаи шаҳрвандӣ ва плюрализми сиёсӣ”**, омӯзиш ва таҳлилу хулосагирӣҳо дар атрофи масъалаҳои асосҳои назариявии ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои он, моҳият ва аҳаммияти ҷомеаи шаҳрвандӣ барои ташаккули давлати демократӣ дар бар гирифтааст. Асосҳои назариявии ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои он мебошад, ки дар он бештар ба омӯзиши ҷанбаҳои назариявии ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ ва хусусиятҳои муҳимми он диққат равона гардида, мавриди баррасӣ ва хулосагирӣ қарор дода шудааст. Плюрализми сиёсӣ: моҳият ва махусусиятҳои он ба омӯзиши мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои плюрализми сиёсӣ ҳамчун принцип ва шартҳои асосии ташаккули ҷомеаи демократӣ нигаронида шудааст.

Боби дуюми диссертатсия – **«Ташаккул ва инкишофи институти ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»**, омӯзиш ва таҳлилу хулосагирӣҳо дар атрофи масъалаҳои ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар шароити Тоҷикистон ва хосиятҳои асосии он, нақши ва мақоми институти ҷомеаи шаҳрвандӣ дар ташаккули системаи сиёсии Тоҷикистони соҳибистикӣ лоҷро дар бар гирифтааст. Хусусиятҳои ташаккул ва рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ дар равандҳои сиёсии Тоҷикистон таҳлили равишҳои илмӣ ва амалиеро дар бар мегирад, ки дар заминаи

онҳо асосноккунии масъалаи ташаккул ва инкишофи институти ҷомеаи шахрвандӣ дар Тоҷикистон, хусусиятҳои асосии умумӣ ва махсуси он мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Мақоми институтҳои ҷомеаи шахрвандӣ дар замони соҳибистиқлолӣ ба мавҷудияти шароитҳо ва заминаҳои сиёсӣ фаъолияти таркибороти институтсионалии ҷомеаи шахрвандӣ ва нақши он дар таҳкими давлат ва системаи сиёсии демократии Тоҷикистон пайваст мебошад.

Боби сеюми диссертатсия - «**Нақши институти ҷомеаи шахрвандӣ дар таҳкими принципи плюрализми сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон**» мебошад. Масъалаҳои асосии фаъолияти институти ҷомеаи шахрвандӣ дар раванди таъмини плюрализми сиёсӣ ҳамчун принципи демократии ташаккули ҷомеаи муосири тоҷикистонӣ, ҳолат ва дунамои инкишофи фаъолияти ҷомеаи шахрвандӣ ва таъсири он ба таҳкими мавҷудияти принципи плюрализми сиёсӣ дар Тоҷикистон мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд. Фаъолияти институтҳои ҷомеаи шахрвандӣ дар раванди таъмини плюрализми сиёсӣ ба ҳисоб меравад. Ҷомеаи шахрвандӣ ба таври мустақим метавонад дар ташкили муҳофизаҳои сиёсӣ, таълим ва тарбияи шахрвандӣ, таблиғи фарҳанги демократӣ ва мубориза бо экстремизм ва радикализм саҳми муассир гузорад.

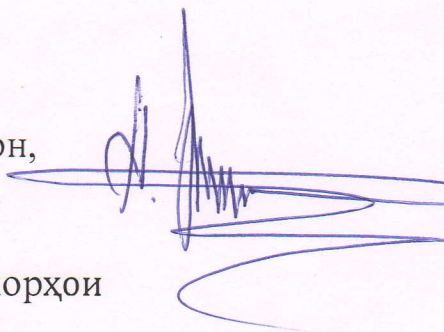
Вазъият ва дурнамои фаъолияти ҷомеаи шахрвандӣ дар раванди таҳкими принципи плюрализми сиёсӣ таъкид мегардад. Дар шароити имрӯза, Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чунин як марҳилаи инкишофи худ ворид гардидааст, ки рушди минбаъда, пешравӣ ва тақвияти соҳаҳои мухталифи он ба талошу кӯшиш ва ҳаракати қишрҳои гуногуни ҷомеа вобаста мебошад, ки онҳо дар ниҳодҳои гуногуни ҷомеаи шахрвандӣ гирди ҳам омада, барои таҳқиқи ормонҳои миллӣ ва ҳамзамон зиндагии шоистаи хеш фаъолият карда истодаанд.

Ҳамин тариқ автореферати диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло дар мавзӯи «Ниҳодҳои ҷомеаи шахрвандӣ ва хусусиятҳои онҳо дар таҳкими плюрализми сиёсӣ (таҷрибаи Тоҷикистон)» пкрга ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ буда, тамоми унсурҳои зарурии илмиро дар бар мегирад. Маводи диссертатсияи ифодаи таҳқиқоти амиқ ва системанок буда, ҳамаи назарраси муаллифро дар рушди илмҳои сиёсӣ ва фаҳмиши амиқи мавзӯи таҳқиқ нишон медиҳад. Забон ва усули байён дар автореферат равшан, илмӣ ва дақиқ мебошад, ки бо сатҳи таҳқиқоти номзадӣ комилан мувофиқ аст. Сохтор ва муҳтавои автореферат бо меъёрҳои илмии муқарраргардида мувофиқ буда, таҳқиқоти муаллиф

дории арзиши назариявӣ ва амалӣ мебошад. Аз ин рӯ, автореферати диссертатсияи Ҳабибуллозода Қурбон Ҳабибулло барои дарёфт намудани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ бо ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ ба ҳимоя тавсия дода мешавад.

Муқарриз:

Муовини декан оид ба корҳои
таълими факултети фалсафаи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
номзади илмҳои сиёсӣ



Раҳимов Д.Қ.

Имзои муовини декан оид ба корҳои
таълими факултети фалсафаи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
номзади илмҳои сиёсӣ Д.Қ. Раҳимовро тасдиқ менамоям.

!Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон



Шодихонзода Э.Ш.

« 3 » « 09 » 2025

Суроғаи муассиса: 734025,
Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, ноҳияи Шохмансур
Тел.: (+992 - 37) 221-62-25
E-mail: info@tnu.tj